

ДМИТРО ІВАНОВИЧ МАРТИНЮК (до 70-річчя від дня народження)

Дмитро Іванович Мартинюк — математик, доктор фізико-математичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1985 р.), відомий спеціаліст в області звичайних диференціальних рівнянь та диференціальних рівнянь з відхиляючим аргументом, яскравий представник школи Крилова – Боголюбова – Митропольського. Своїми науковими працями він вніс значний вклад у розвиток і формування теорії диференціально-різницевих рівнянь, теорії різницевих рівнянь і теорії нелінійних коливань. Результати його робіт мають широке практичне застосування в теорії автоматизованого керування та в теорії коливань механічних систем.

Народився Д. І. Мартинюк 11 березня 1942 року в селі Іванківці Дунаєвецького району Хмельницької області в сім'ї селянина-колгоспника. Батько, Іван Дорофійович, працював бухгалтером у колгоспі, мати, Євдокія Філімонівна, працювала на різних польових роботах. У 1942 році батько загинув на фронті.

Закінчивши Горчичнянську середню школу в 1957 році, вступив до Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту, після закінчення якого його залишили асистентом кафедри вищої математики.

В 1965 році вступив до аспірантури Інституту математики АН УРСР, де під керівництвом Ю. О. Митропольського почав займатися дослідженням диференціальних рівнянь з відхиляючим аргументом запізненого типу. В 1967 році достроково закінчив аспірантуру та успішно захистив кандидатську дисертацію „Периодические решения нелинейных систем дифференциальных уравнений с запаздывающим аргументом”. З 1 вересня 1967 року його було зараховано асистентом кафедри диференціальних та інтегральних рівнянь Київського державного університету ім. Т. Шевченка, у 1968 році обрано на посаду старшого викладача цієї кафедри, а в 1969 році — доцента кафедри.

Д. І. Мартинюк читав спеціальні курси по теорії диференціальних рівнянь з відхиляючим аргументом, різницевих рівнянь, курс лекцій по теорії звичайних диференціальних рівнянь з застосуванням новітніх досягнень в області диференціальних рівнянь. Водночас успішно займався науковою роботою. В 1969 році вийшла його перша монографія „Лекции по теории колебаний систем с запаздыванием”, а в 1970 році — „Лекции по теории устойчивости решений систем с последствием”.

З 1979 по 1983 рр. Дмитро Іванович працював заступником завідувача кафедри диференціальних та інтегральних рівнянь з наукової роботи. Докторську дисертацію на тему „Периодические и квазипериодические решения дифференциально-разностных и разностных уравнений” захистив у 1982 році.

В 1983 році був обраний за конкурсом на посаду професора кафедри диференціальних та інтегральних рівнянь. Читав загальний курс лекцій по теорії диференціальних рівнянь, інтегральних рівнянь, ряд спеціальних курсів по різних розділах теорії звичайних диференціальних рівнянь, диференціально-різницевих рівнянь, різницевих рівнянь („Аналітична теорія диференціальних рівнянь”, „Якісна теорія диференціально-різницевих рівнянь”, „Якісна теорія різницевих рівнянь”, „Періодичні розв’язки динамічних систем”).

З 1988 по 1995 рр. Д. І. Мартинюк працював завідувачем кафедри математичної фізики механіко-математичного факультету. На цій посаді розкрився його талант як керівника по роботі з кадрами. Завдяки організаторському таланту йому вдалося зберегти традиції кафедри, її наукову спрямованість і створити новий науковий напрям в обчислювальній математиці. В цей період читав нові спеціальні курси „Інтегральні рівняння та елементи функціонального аналізу”, „Рівняння математичної фізики”.

Педагогічна діяльність Д. І. Мартинюка поєднувалась із математичним талантом вченого. Він підготував 9 кандидатів наук. Водночас успішно займався науковою роботою. Основні результати його досліджень містяться в більше ніж 90 наукових працях, які опубліковані в різних центральних математичних журналах, збірниках і працях міжнародних, всесоюзних та республіканських конференцій.

Він є автором 6 монографій, у яких висвітлено сучасні досягнення якісної теорії диференціально-різницевих рівнянь та різницевих рівнянь. Монографію „Периодические и квазипериодические колебания систем с запаздыванием” (Київ: Вища школа, 1979) присвячено математичному викладу теорії коливань систем із запізненням. Це була перша книга у вітчизняній та зарубіжній літературі, в якій розглядалися дані питання; у 1985 році відмічена Державною премією України в галузі науки і техніки.

Протягом багатьох років Д. І. Мартинюк був членом Вченої ради механіко-математичного факультету, спеціалізованих рад по присудженню наукових ступенів кандидатів та докторів наук у Київському університеті ім. Т. Шевченка та Інституті математики НАН України.

У зв'язку з погіршенням стану здоров'я в 1995 році за власним бажанням залишив завідування кафедрою математичної фізики і повернувся на кафедру диференціальних та інтегральних рівнянь, де і працював до останніх днів свого життя.

Дмитро Іванович пішов із життя 26 листопада 1996 року.

У травні 2002 року Інститутом математики НАН України, Київським національним університетом ім. Т. Шевченка та Кам'янець-Подільським державним педагогічним університетом було проведено міжнародну конференцію — П'яті Боголюбовські читання, присвячену 60-річчю від дня народження Д. І. Мартинюка.

Чуйність, доброзичливість, відкритість, щирість, скромність, всебічна відданість справі вирізняли Дмитра Івановича Мартинюка серед його колег по факультету та університету і всіх тих, з ким він спілкувався.

*А. М. Самойленко, М. О. Перестюк, М. Ф. Городній,
В. В. Кириченко, В. Я. Данілов*